

Sermo

Dicat quō qñ psona q̄ tenuit bonā vitā mo-
rit. existēte i articulo mortis. angel⁹ diuinitus
missus p̄cedit exitū p̄tē demones aduenien-
tes. z ascēdētē custodit int̄ aereas p̄tates. et
tandē secure introducit i celū. Exo. xxiij. Ec-
te ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te z custo-
diat te i via. z introducat i locū quē preparauī
Nota exemplū Lu. xvi. Factū est vt morere-
tur medic⁹ z portaret ab angel⁹ in sinū abrahe
Sec⁹ si morit⁹ ipenitēs. P̄z ḡ quomō est sic/
dū festū de eis. Jō. videte ne zc. Jō do vob
vnū bonū p̄siliū. Credo q̄ qlibet vīm hz ali-
quē sanctū in denotōe cui fac̄ orōem. z aliq̄ti
ens curāt paz de vob p̄tē vīa. sz angel⁹
custos nūq̄ deserit. Jō esset bonū qlibet ma-
ne z sero genib⁹ fletis dicere. Angele q̄ mens
es custos pietate sup̄na. De tibi cōmissum
fua. s. a mal⁹ inclinātōib⁹. defende. s. a cunctis
impugnatōib⁹. guberna. s. in bonis opatōib⁹
Et sic eos festiuādo z orādo ipi cū dei adiu-
torio p̄curabūt bonū n̄m. Et habebim⁹ hic
dei ḡram. z i futuro ḡlam. Amen.

De beato Francisco

Lucerna fulgoris

Lillumiabit te. Lu. xi. z recitatū ēstari
in euangelio hodierno. Sermo n̄r
erit de vita ill⁹ gloriofissim⁹ p̄fessoris z amici
dei b̄i Francisci. Et habebim⁹ de vita sua
bonas doctrinas. zc. Salutes ḡgo Maria.
Pro breui declarātōe h⁹ p̄bi z veniēdi ad p̄-
positū. sciendū q̄ i scriptura ita i veteri testa-
mēto sic in nouo sc̄i dei dicūt lucerna Rō. qz
sicut i lucerna sūt tria. cera fragil. q̄ liq̄scit sta-
tim ad ignē. sc̄do lignē albū. tertio lux clara.
Ita qlibet psona sc̄a hz ista tria. corp⁹ fragile
qd̄ igne deuotōis liq̄scit in lacrimis. Sc̄do i
tus h̄nt aiām albā. clarā. innocētē. purificatā
a mal⁹ cogitatōib⁹ q̄s expellūt. nō h̄nt odium.
nec maliciā p̄ximū. Tertio h̄nt lucē ḡre dei
sine q̄ nō essent sc̄i. q̄ clarificat intellectuz ad
cognoscendū deū. z sc̄i miseria h⁹ mundi. ad
calesciendū in bonis opib⁹. Ecce rō q̄re pso-
na sancta d̄: lucerna. Auētas. De⁹ em̄ pat lo-
quēs filio suo de Jōhe bap. dixit. Parauī lu-
cernā. s. Jōhem baptistā. xp̄o meo. Etia xp̄s
sic vocauit eū Jōh. v. Ille erat lucerna ardēt
z lucēs. i. illuminās. P̄z ḡ rōe z auētate q̄ sc̄a
psona d̄: lucerna. z i isto intellectu p̄posui the-
ma. Lucerna fulgoris illuminabit te. z loq̄t
cuilibet p̄sone. religioso. clerico. vel layco de-
uoto dicens. Lucerna ful. zc. Nota i ip̄o q̄n-

q̄ radios claritat⁹ a q̄b⁹ possum⁹ illuminari.
Et sunt isti. s.

Paupertas apostolicalis.

Asperitas penitentialis.

Humilitas cordialis.

Charitas diuinalis

Firmitas p̄petualis

Dico p̄mo q̄ beat⁹ Francisc⁹ dedit huic mōdo
radiū paupertat⁹ aplice. q̄ in h⁹ p̄sistit vt hō oīa
relinquat. vt i euāgelio discipuli dixē. Ec-
ce nos reliquim⁹ oīa z secuti sum⁹ te. Math.
xix. Sz diceret. Si nō habebāt oīa qz pau-
peres erāt. quō ḡ reliquerūt oīa. Nota reliq̄/
runt oīa. s. habita z habēda. q̄rū ad desideri-
um habēdi. Tu dimittis regnū vl̄ platōem.
quā forte nunq̄ habuisses qñ dimittis desi-
deriū h̄ndi. Jō religiosus licet non habuerit
vxoꝝ nec filios. tñ reliquit p̄ xp̄o. qz poruit
h̄re. Jō qz petr⁹ z alij apli dimiserūt oīa ha-
bita z desideria. zc. Jō d̄r. Ecce nos reliqui-
mus. zc. Dō audite quō b. Francisc⁹ reliq̄t
oīa. Dicat quō qñ erat iuuenis erat mercator
z subtilis. z qñ fuit q̄si. xx. annoz dū sic nego-
ciaret intrauit quandā eccliam. h̄ bonū ha-
bebat. Jō p̄ nullo negotio d̄z psona dimitte-
re aliquā orōnem. qz de p̄fundo abyssi extra-
hit pctōres. Jō ait. Dō. B̄ndict⁹ d̄ qui n̄ amo-
uit orōem meā. z misericordiam tuā a me. ps. lxxv.
Blosa Augustini. Nunq̄ amoueat a te orō
tua. z nunq̄ amouebit a te misericordia diui-
na. Ergo ad bonū finē p̄ducit. Propter h̄ be-
atus Francisc⁹ orabat. Qui crucifix⁹ coraz q̄
orabat locut⁹ fuit dices. Ecclia mea cadit. re-
para eā. Cogitate qualē timores debuit h̄re
Et intelligēs q̄ loq̄ret de illa ecclia. vertit se
z vidit q̄ minabāt ruinā. Et redidit om̄ia q̄
habebat z portauit pecunias curato vt eam
repareret. Et xp̄us loquebat de ecclia vniuer-
sali q̄ tota cadebat. Dñi t̄pales p̄ iusticiā. p̄la-
ti p̄ negligentia. religiosi p̄ in deuotionez. cle-
rici p̄ in bonitatem. Et h̄ p̄ncipalit̄ intelli-
gebat xp̄s vt reparēt. Sz b. Francisc⁹ adhuc n̄
intelligebat. qz ista fuit p̄ma reuelatio. Qui
tñ de cetero fuit ardentissim⁹ amator pauper-
tatis. dimittēs oīa. z recepit saccū. non indi-
gebat sartore. z cum corda cingebat se. nec in-
duebat alia veste. dicit historia q̄ de die erat
vestis. z d̄ nocte stratū. pediculis plenū. pau-
peratē vocabat dñam suam. Hic dat exē-
plum religiosis. clericis. z laycis qui deuote
se obligarunt ad paupertatē aplice q̄ nihil pos-
sident tanq̄ p̄prium. vt possint dicere cum

De sancto Francisco

brō petroz alijs. **Ecce nos reliqm^o oia z secuti sum^o te.** Sed nos mō suam^o paupertatē sine defectu. bñ pasti. induci. z si aliqd nob deficiat murmuram^o. **Jō pdem^o pmissione factaz nob a xpo di.** Amē dico vob. q vos q secuti estis me. in regeneratōe cū sederit fili^o hoīs in sede maiestatis. sic. sedebit. z vos sup sedes. xij iudicātes. xij. tribz isrl. **Dat. xix.** Clerici etiā hñt exemplū. q exq habēt suos reddit^o. nō cōgregēt supfluos thesauros. iuxta p̄bū xpi **Hō lite thesaurisare. pgregādo i cistas. zc.** **Hō solum hñt cauere ab vsuris. zc. z symonijs. sed ab auaricia.** Et qd oportet facere cisternā in domo vbi est fons emanās. **Ben. D** clericē qdqd p̄ter victū z vestitū simplicem retines. futū facis. sacrilegiū cōmittis. **Hinc ē qd dicitur xvij. q. j.** Clerici q̄tū ad res ecclie cū paup̄z sint alienare nō p̄nt. **Layci etiā hñt exemplū.** **Hō optet oia dimittere vt b. Francisc^o.** s; re cognoscat^o domū. taxā. bursam. z si est ibi aliqd de vsura. furto. rapina. dimittat^o restitue^o do. al^o s corūpent oia alia. **Exemplū d pmo corrupto qd oia alia corūper.** **Ita d florenis Jō apls. Reddite oibz debita.** Et nemi qd q̄z debeat^o. nisi vt inuicē diligat^o zc. **Roz. xij** **Ecce p̄m^o radi^o.** **Jō d̄t thema. Lucerna. zc.** **Secūd^o radi^o est de asperitate penitētiāli.** **Dix est q tantā asperitatē faciebat.** **Dicantur aliqua.** **Primo non portabat nisi illū saccum in hyeme. z statim intellexit illud euangelicū ad lram. neqz duas tunicas habeatis dormiebat sup terrā.** **Si aliqñ fieret sibi aliqua scutella de bono cibo. ponebat cineres vel aquā frigidā.** **Dicat de temptatōe vt haberet vxorē z filios zc. demū fecit z piccit se in niue. ibat discalcia^o.** **Hic dat nob exempluz vt faciam^o aliquā asperitatez p̄nālem.** **Dicūt aliq stulti z ignorātes.** **Ve z qd optet facere asperitatē. z qd p̄dest deo zc.** **Rūdeo q d asperitate quā nos facim^o d^o hz honorē z nos vtilitatem. qz sicut rex q habet vnū castz rebelle. z miles subijcit castz. reg^o est honor. et miles habebit inde salariū. zc.** **Sic corp^o nostz rebelle est deo.** **Sēsus em̄ z cogitatio hūani cordis in malū p̄na sunt ab adolescentia sua.** **Ben. viij.** **S; subijcit deo p asperitatē icinādo. zc.** **Jō si est^o bon^o miles subijciat^o ipm deo. qz honor est dī. vtilitas autē v̄za.** **Hā de^o seruat istū modū pctōribz. q si in h mūdo faciūt iusticiā de se. ip̄e in alio mūdo non faciet iusticiā de pctis.** **Iusticiā p pctis fit p penitētiales asperitates.** **Et qñ anīa taliū venit ad**

iudiciū vbi accusat a diabolo. **dicit xps Quid dicis tu aīa. Rūdet.** **Dñe vez est q ego feci illa. tñ dñe feci iusticiā. qz si aliqñ sui superbus hūlliauit me. z sic d alijs.** **Feci iudiciū. s. p̄fitēdo. z iusticiā. nō tradas me calūniātibus me. ps. cxvij.** **Dicit xps. Ego sup̄tētus. Ecce vtilitas.** **Jō xps. Dico vob q nisi p̄niam habueritis om̄s simul pibitis.** **Lu. xij.** **Tert^o radi^o est de hūllitate cordiali.** **Erat em̄ ita hūll^o q reputabat se viliorē oibz z magis pctōrem.** **Dicat quō socio orātī fuit visa in celo pulcer rima cathedra cū corona. z di.** **D bñdici^o erit q in illa collocabit^o.** **Rūdit xps. Cathedra illā pdidit vn^o p̄nceps de ordine seraphin ex sua supbia. z refuat hūllī francisco.** **Un̄ cū semel ille soci^o q̄reret a brō francisco. P̄ qualē estimationē habet^o de vobismet.** **Rūdit. Hō credo esse hoīem mag^o pctōrem in mūdo q̄ ego.** **Et soci^o. Quō habere potest^o talē imaginatiōem d vob cū tot gr̄as recipiat^o a dō Rūdit Tot gr̄as recipio q si ali^o recipiet. hūllior me fieret. z mai^o bonū faceret.** **Dicat similitudo.** **Sint duo hoīes. z vn^o hz paucas possessiōnes z pecunias tñ trāsīt. Ali^o hō recepit mutuo magnū thesaurz de q̄ antiuatim hz face^ore certā pensioē sub pena mortis.** **Itē habet reddē totū illū thesaurz dño certo die sub p̄na mortis obligata z reddere. zc. magnū on^o tenet supra se.** **Ali^o autē licet nō habeat tñ. trāsīte lete z sine illa obligatōe.** **Ita inposito. Detis mihi vnū sanctū. Nihil aliud vult dicere. q̄ recepisse a xpo diuite mutuo magnū thesaurum sub pena. zc. z q certotpe reddat sibi rationem.** **Et quia sanct^o cogitat. D de^o fec mihi tantā gr̄am de scientia vel eloquētia v̄l faciendi miracula. cum dolore z tristitia z i magna humilitate debet viuere.** **Et istō cogitāt^o p̄go Maria humiliabat^o. q̄ sciuit se esse m̄fēz dei z esse virginē. reginā celi.** **Hā q̄to p̄sona sancta excellentior. tanto esse debet humilior.** **Eccī. iij.** **Quanto magnus es. s. in sanctitate humilia te in omnibz. z corā deo inuenies gr̄tiam. s. vltēriorem.** **Quoniam magna potentia dei solius. que dat gratiam. z ab humilibus honorat^o.** **Persona autē que a deo non recipit tot gratias. potest viuere lete. quia nō ē ita obligata. z cito reddet computum suum.** **Sicut em̄ dines habet reddere cōputum d quolibet floreno. ita sanct^o de qualibz gratia. Propter hoc sancti dñi magis honorabātur plus humiliabant^o.** **Ideo xps. Domini autē cui multum datū est. multum quere^o ab eo.**

Sermo

Et cui om̄dauerūt multū: p̄petent ab eo. **Luc. xij.** **I**sta de causa. b. **Franciscus** humilia bat. recordās intra se illi p̄bi. **Quāto magnus** es. s. i. diuinitis. dignitate. p̄latōe. sc̄itatez. hu milia te in om̄ibz. **Eccli. iij.** **Quartus** gradus ē de charitate diuinali. **Ham** int̄m erat infla mat̄ in amore deiz p̄imi. q̄ volebat q̄ om̄s saluarent. **Et** in signū huius fundauit ordines fratrum minorum. quo fundato sibi dictū. q̄ regula erat multū fortis. nec posset fuari. q̄ temperaret. **Rūdit.** **Ego** sc̄psi qd̄ x̄ps ore suo ordinauit. **Ideo** nihil mutabo. qz seruus i f̄ra dñi nihil p̄t mutare. **Qui** illā regulā seruat sanctus est. z qñ moris. posset canonisari. sed de mille vnus seruauit. **Deinde** dixit. **Et** nunquid eti am mulieres debēt fuare. **Rūdit.** **Et** nunquid x̄ps de muliere uoluit nasci. **Ideo** p̄ saluatione mulier fecit aliū ordinē. **Ecce** q̄nta charitas. **Deinde** de statu m̄f̄monij possent facili seruari: fecit terciā regulā. **Et** qz ita erat ardēs in charitate apparuit q̄si seraph. **Et** subito ac si a balista emitteret. clauus quidā de neruo percussit manū dextrā. deinde sinistram. **Etiā** in pedibz habuit plagas. int̄m q̄ poterat dicere. **Ego** stigmata dñi **Ihu** in corpore meo porto. **Gal. vi.** **Dicat** quod ex humilitate abscondēbat plagas ut uideret uanam gloriāz. **Optime** fuabat illud p̄ceptū. **Charitas** uia magis ac magis abūdet. **Phil. j.** **Dic** habemus exemplū nos religiosi. qz nō possumus tantā h̄re caritatē ut. b. **Franciscus**. ad min⁹ habeam⁹ istā formā seruādi regulā. non uiuamus sicut alij uiuūt. sed sicut uouim⁹ ut dicit ap̄ls. **Quicūqz** em̄ in lege peccauerūt: p̄ legē iudicabūtur. **Rom. ij.** **Lex** religiosoz ē regula. **Dicatur** p̄ctica de examine i capitulo cul paz. in iudicio x̄pi ad portā paradisi. cum miraculo illi fratris minoris. qd̄ legit i uita. b. **francisci** p̄posita a. xij. socijs. **Si** uellet se religiosus excusare di. **Dñe** nō seruauit. qz alij nō seruabāt. **Ideo** uadas eū eis ad infernū. **Dicūt** aliq̄. p̄lat⁹ dispensat. **Nota** d̄ntiā inter dispensatōem z dissipatiōem. **Dispensatio** ē relatio iuris cōis. p̄ locoz tpe. p̄ loco qñ cum rege habet comedere zc. **Tēpore**. s. pestilentie uel uenit de foris lassus zc. sed indifferēter comedere carnes nō ē dispensatio sed dissipatio. **Et** q̄ dispensat isto modo z q̄ uti peccāt. **Religiosus** em̄ debet respicere regulā ut m̄lier uana speculū. **Caritas** ho laicoz z sacerdotū cōsistit induobz. **Primo** ut dicāt offic iū diuinū distincte zc. **Secundo** ut uiuant honeste p̄pter il

lud sacramentū qd̄ tractāt zc. **Charitas** laicoz ut seruet dñicā ipsi. filij z famuli z animalia qz magis p̄ficiūt campi z uineez alia ex missa q̄ ex uio labore. **Ideo. j. Coz. xvj.** **Oia** opera uia fiant i charitate. **Quintus** gradus ē firmitas p̄petualis. qz in tota uita sua p̄seuerauit in sc̄itatez bona uita. **Multi** incipiūt seruire deo seruēter. ut religiosus i nouitiatu. sed ex q̄ fecerūt p̄fessionē zc. **Dicit vn⁹.** ego sum iubile⁹. ego mgr. **Nō** dicit uotū. vsqz ad iubilē uel ad magistriū. sed vsqz ad mortē. **Ide** de cleric⁹ deuote incipiētibz. sed paulatim dimittūt zc. **Ide** de laicis ut aq̄ calida q̄ paulatim frigescit. **Nō** sic fecit. b. **Franciscus** sed firmiter p̄seuerauerat. **Propter** h̄ de sibi reuelauit diem sui obit⁹ di. **Tali** die uenies ad paradysum. z reuelauit fratribz suis. z i die obit⁹ fecit portare cineres z ciliciū. z posuit se ibi nud⁹ p̄ter tēs habitū sibi accommodari a gardiano quos qz obijisset. **In** obitu aut̄ ania ei⁹ sanctissima clara ut luna uisa est celū ascendere. **Ideo** p̄t̄i/nuem⁹ i bona uita. **Hod⁹** ē cogitādoz dicens do intra se. **Uideam⁹** ē ann⁹ ubi ego eram. z quō uadit mō. si inuenit se meliorē bñ stat. signū ē q̄ ambulastis. **Nō** credatis qz p̄fectio sc̄itatis consistat solū i additiōe bonoz operū. sed consistit i additiōe bonoz opeoz eū augmēto deuotōis. **Ira** fecit. b. **Franciscus**. **Iō** d̄. **thēa.** **Lucerna** fulgoris illuminabit te.

De sancto Luca euangelista.

Dignus est operari **D**ignus est operari. **Luc. x.** **Intellectus** huius p̄bi fm̄ intellectū quē uolo pertractare est iste. **Beatus** Lucas bon⁹ operari dign⁹ fuit de mercede sua. s. de glia sua. **Hō** p̄ tractādo istud uerbū inuenio in sacra scriptura. qz p̄ quattuor stutes singularit̄ meremur gliam paradisi. s.

Per generalem obedientiā.

Per liberalem misericordiam.

Per diuinalem sapientiam.

Per uirtualem p̄niam.

Ecce h̄ quattuor stutes p̄ q̄s in sacra scriptura elare oñdit qz possum⁹ acq̄rere salariū glie celestis. **Et** qz. b. **Lucas** habuit istas quattuor i generalit̄ quālibet in p̄culari. ideo possum de eo concludere thema. **Dignus est operari** mercede sua. **Hō** dicam⁹ de qlibet. **Dico** p̄mo zc. **General** obediētia ē obedire omnibz p̄ceptis dei. p̄ nullo honore seu uilitate habēda facere p̄ dei p̄cepta. talis est dign⁹ salario glie